

להימנע ממתנת חינוך

יג. ראו להדר לקנות היין בממונו ולא לקבלו במתנת חינוך, ואפילו אם היין שמקבל במתנה משובח מהיין שקנה³².

כל היינות על השולחן

יד. יעמיד על שולחנו כל היינות שישתה בלילה, כדי שלא יכניס עצמו בספק ברכת "הטוב והמטיב"³³.

יז. גזול, ראה להלן פרק פח סעי' ב לענין מרור הגזול.

הכוסות

כוסות לכל בני הבית

טו. יכין מבעוד יום כוסות שיש בהן שיעור לכל בני ביתו, ואף לקטנים שהגיעו לחינוך, וקטנים שלא הגיעו לחינוך די להם בכוס קטנה³⁴. יכין כוס גדולה ויפה לכוסו של אליהו³⁵.

כוס מכסף, מזהב או מזכוכית

טז. יש מהדרים ליקח לד' כוסות, כוס של כסף, ויש למנהגם טעם עפ"י הסוד³⁶.

יש אומרים שעפ"י הסוד אין לשתות בכוס של זהב³⁷.

32 שו"ת חוות יאיר סי' רלב עפ"י ד' הוהר פרשת תרומה, וכן הדין בכל המצוות, כמבואר לעיל פרק ו סעי' יא.

33 ראה משנ"ב סי' קעה סק"ב. ובשעה"צ שם אות ב כתב בשם הגרע"א שאם צריך לברך "בורא פרי הגפן" אין לברך "הטוב והמטיב", כיוון שהיין החדש אינו שייך ליין ששתה מקודם. ולפי"ז לכאורה הנוהגים בד' כוסות לברך על כל כוס וכוס, אין צריכים לברך "הטוב והמטיב". ואפשר, שכיוון שיש חובה לשתות ד' כוסות, אף אם מברכים "בורא פרי הגפן" יש לברך "הטוב והמטיב", לפי שהכוס השניה שייכת לכוס הראשונה. וצ"ע. הגרי"ד סולובייצקי נהג לערב בכוס הראשונה כל סוגי היין שרצה לשתות בליל פסח, כדי להימנע מספק ברכת "הטוב והמטיב".

מיץ ענבים לא נחשב כיוון לעניין ברכת "הטוב והמטיב", לפי שברכה זו נאמרה דווקא ביין המשמח, משא"כ מיץ ענבים אף שיש בו החשיבות של יין שברכתו "בורא פרי הגפן" מכל מקום אינו משמח, ולכן אין צריך להניח על השולחן כל סוגי המיצים שרוצה לשתות (הגרי"ש אלישיב).

34 ראה להלן פרק מב סעיפים י, יא.

בענין זמן שטיפת הכוסות, ראה לעיל פרק יג סעי' ד.

35 ראה להלן פרק קב סעי' ג.

36 ראה כף החיים שם אות יא.

37 ראה זוהר וארא ג"ד, א, משפטים קט"ז, א, תרומה קכ"ט, ב שכסף בחינת ימין מידת החסד, וזהב בחינת שמאל מידת הדין. וע"ע להורית נ"י ח"ד סי' כה ולהלן הערה 41.